

План

Лексичні засоби професійного мовлення

Мета: ознайомитися з особливостями функціонування термінів, професіоналізмів у документах; з'ясувати особливості вживання лексики в документах; поглибити знання про правопис та функціонування іншомовних слів у ділових паперах.

1. Вживання книжних та урочистих слів у документах.
2. Терміни та їх місце у професійному мовленні. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів.
3. Професійна лексика і професіоналізми в ділових паперах.
4. Особливості вживання слів іншомовного походження.
5. Правопис слів іншомовного походження (За новим правописом 2019 року).
6. Характеристика.

✍ Виконати практичні завдання

1. Проставити пропущені літери або подвоєну літеру в словах іншомовного походження:

Браз_л_я, Брюс_ель, Буд_а, Вел_кобр_танія, Гол_андія, Кан_и, Кр_т, Л_сабон, Мадр_д, Ман_чжур_я, Марок_о, Мон_ак_о, Ніц_а, С_ц_лія, С_нгапур, Тал_ін_, Ч_лі, Ан_али (літописи), ад_ютант, ан_отація, бул_а (розпорядження Папи Римського), віл_а, д_лема, еп_скоп, жен_шен_, інт_лігент, інтерпр_тація, інц_дент, ір_аціоанльний, міл_он, мір_а (ароматична смола), м_тропол_т, мот_о (влучний вислів), мул_а (служитель релігійного культу), нет_о, пен_і, пр_ор_тет, про_кт, про_кція, тра_ктор_я, демп_нг, д_сконт, кваз_гроші, холд_нг, рі_лтор,

2. Підібрати до запропонованих слів, де можливо, українські відповідники, усно пояснити значення і специфіку вживання слів іншомовного походження (фіаско – поразка).

Автентичний, адаптація, альянс, анулювати, аргумент, біографія, брокер, вето, девайс, денонсація, гарантувати, генеральний, дефект, домінувати, еволюція, еквівалент, експорт, ефемерний, ідентичний, інтеграція, квінтесенція, компенсація, компетентний, комфорт, конфронтація, консенсус, координувати, легітимний, лімітувати, маркер, оратор, прерогатива, преамбула, приватизація, ратифікація, рентабельний, санкція, симптом, стимулювати, толерантність, фіаско, форсувати, хобі, хронічний, шеф.

3. Поєднати між собою іншомовні запозичення та їхні українські відповідники (наприклад: тьютор – наставник).

Скіл, тьютор, скриншот, дедлайн, тимбілдинг, гаджет, акаунт, лайк, булінг, челендж, хайп, фідбек, стикер, буккросинг.	Навичка, кінцевий (крайній) термін, гуртування, наставник, знімок екрану, пристрій, обліковий запис, виклик, галас (лемент), вподобайка, цькування, відгук (зворотний зв'язок), наліпка, книгообмін.
---	--

4. Прокоментуйте правопис слів, поясніть зміни в правописі іншомовних слів, які відбулися.

Аудіо/запис, бліц/новини, веб/сторінка, віце/президент, екс/міністр, топ/менеджер, преміум/клас, міні/диск, веб/сайт, контр/адмірал, унтер/офіцер, (х/г)інді, (х/г)оспіс, (х/г)олдинг, (Г/Х)арвард, ана(ф/т)ема, мі(ф/т)ологія, ка(ф/т)єдра, па(ф/т)ос, Борис(ф/т)ен, (Г/Г)є(г/г)ель, Вер(г/г)ілій, Пі(ф/т)агор, (Ф/Т)еміда, (Ф/Т)еофан, дифірамб/дйтирамб, ефір/етер, Афіни/Атени, (Г/Г)ете, фо(йє/є), фе(йє/є)рверк, Го(йя/я), (Ф/Т)еодосія, л(ау/ав)реат, (ау/ав)дієнція, (ау/ав)диторія, п(ау/ав)за.

5. Відредагувати слова та словосполучення українською мовою.

Економити, соотношення, політичні убеждения, казначейский білет, баланс оборотних срідств, штатне розписання, приймати участь, бумажна волокіта, заключати угоду, долгове обязательство, доход, докладчик, доля компанії, забастовка, завіщання, задаток, невідкладне діло, незамедлительна відповідь, ізбиток сил, зав'язати знайомство, задівати за живе, застережні міри, прийняти міри, крайні міри, заволодіти увагою, зайти в тупік, уклонна відповідь, предвзяте відношення, свободне волевиявлення, матеріальні убитки, благополуччя громадян, язвительне зауваження, кількаденна відстрочка, по поводу наказу, по понятним причинам.

6. Виписати зі словника 10 фахових термінів. Пояснити значення, походження (утворення) та правопис.

7. Опрацювати статтю (виписати ключові тези): Селегей П. Питоме і чуже в термінології: гармонія чи конфлікт? URL: <https://is.gd/oAjUyu>

Дайте письмово відповідь на теоретичні питання

1. Що таке книжна лексика? Чим відрізняються книжні слова від розмовних?
2. Що таке термін? Назвіть основні ознаки терміна.
3. Які є способи творення термінів?
4. Чим відрізняються професіоналізми від професійної лексики?
5. Який відсоток запозиченої лексики в сучасній українській мові?
6. Назвіть правила використання іншомовної лексики в документах.
7. Назвіть правила правопису голосних у словах іншомовного походження.
8. Назвіть, які зміни відбулись у правописі іншомовних слів.
9. Вкажіть, коли відбувається подвоєння у словах іншомовного походження.
10. Що таке характеристика? Які реквізити характеристики?